

OBSAH

PŘEDMLUVA	9
I. TÁBOR MĚŘÍTKEM POKROKOVOSTI HISTORIKŮ	11
Dílo Františka Palackého výrazem postoje mladé české buržoasie — V. V. Tomek a positivisté obrázejí třídní názory hospodářsky vládnoucí buržoasie — Dílo J. Pekaře, V. Chaloupeckého, T. G. Masaryka i J. Slavíka výrazem zahnívající buržoasie v období imperialismu — Zdeněk Nejedlý, uchovatel a dovršitel národních tradic — Zásadní význam prací K. Marxe a B. Engelse pro vědecký výklad dějin husitského Tábora — Proti pekařovskému a masarykovskému překrucování dějin Tábora obhájila skutečný revoluční význam Tábora jedině Komunistická strana Československa v díle Zd. Nejedlého, K. Kreibicha, K. Konrada a přede vším Klementa Gottwalda.	
II. KRISE FEUDALISMU VE 14. A 15. STOLETÍ	42
Počátky krize feudalismu způsobeny rozvojem městského hospodářství — Průběh třídních bojů ve Florencii, Flandrech, Francii, Anglii, v německých městech výrazem krise feudálního řádu — Vedoucí a hnací síla v těchto protifeudálních hnutích — Úloha kacírství a ideologie chudiny — Krise české společnosti na přelomu 14. a 15. století součástí krise feudalismu.	
III. SOCIÁLNĚ EKONOMICKÁ SITUACE V PŘEDHUSITSKÝCH ČECHÁCH NA POČÁTKU 15. STOLETÍ	60
Učení o trojím lidu výrazem třídních zájmů feudálů — Lidový názor na uspořádání společnosti obsažen v myšlenkách Petra Chelčického a Jana Želivského — I v Čechách peníze rušítelem feudálních vztahů — Církve — Církev největším feudálem — Počátky soustředování církevního pozemkového majetku — Bohatství církve vyvolává nenávist proti církvi na všech stranách — Papežský fiskalismus a svatokupectví posilují proticírkevní hnutí — Mravní rozklad církve a rozpory mezi vyšším a nižším duchovenstvem — Šlechta — Šlechta vyšší a první pokusy o soustředování panské půdy — Krise nižší šlechty — Feudální rozbroje oslabují moc vládnoucí třídy — Města — Města cizím prvkem v lůně feudalismu — Obchodní kapitál a německý patriciat — Boj českého měšťanstva o moc — Městská chudina zápasí o holé životbytí — Venkovský lid a	

městská chudina, nejvíce vykořisťované složky společnosti — Venkovský lid — Kritika buržoasní historiografie o situaci venkovského lidu — Rozdíl mezi postavením sedláků a vesnické chudiny — Ekonomické a právní formy útisku venkovského lidu — Král bezmocen proti rostoucímu třídnímu napětí a vleklým feudálním rozbrojům — V. I. Lenin o podmínkách úspěšné revoluce.

IV. IDEOLOGIE ODRAZEM TŘÍDNÍCH ROZPORŮ . . . .

145

Kritika idealistické metodologie buržoasní historiografie — B. Engels o kacířství — Úloha církve jakožto největšího feudála — Katolické verše a písni obrázejí úzkost a strach vládnoucí třídy před narůstající revoluční vlnou — Dílo Tomáše ze Štítneho obráží třídní útisk, avšak nenalezá východisko — Rovněž předhusitský kazatel K. Waldhauser, Jan Milíč z Kroměříže a Matěj z Janova nenalezli revoluční řešení — Životní dílo a boj M. Jana Husa zdrojem revoluční ideologie — Husovo sepětí s lidem zárukou neúchylné cesty k revoluční ideologii — Drobni kazatelé, přátelé Husovi a dědici jeho myšlenek — Lidová proroctví zachycují růst revoluční vlny — Lidová kacířstva sjednocují první hloučky revolučního lidu — Kritika buržoasní historiografie o lidovém kacířství — Jihočeské středisko lidového kacířství — Mikuláš z Drážďan a Jan Želivský ochraňují revoluční odkaz M. Jana Husa a rozvádějí jej v přímé výzvy k boji.

V. FEUDÁLNÍ ROZBROJE A TŘÍDNÍ BOJE OD POČ. 15. STOL. DO ZALOŽENÍ TÁBORA . . . .

201

Revoluční ohlas smrti M. Jana Husa a M. Jeronyma Pražského — Protest české šlechty — Dvůr Václava IV. bezmocný proti rostoucí revoluční vlně — Feudální rozbroje vyhroceny především proti vysoké církevní hierarchii — Městský lid bojuje proti německému patriciátu a prelátku — Plzeň a kazatel Václav Koranda — Jihočeské středisko husitů v Sezimově Ústí — Vleké nepokoje v Praze — Revoluční vystoupení pražského lidu 30. července 1419 počátkem revolučních bojů — Obtíže soustředování venkovského lidu — Usilovná námaha potulných kazatelů — Poutě na hory sjednotily a vyzbrojily široké masy českého lidu — Poutě na horu Tábor — Boj proti pasivitě vykořisťovaného lidu — Mikuláš z Husi — Kromě poutí na hory i pět měst soustředilo a sjednotilo revoluční lid k boji — Pouť na horu Křížky u Prahy — Vývoj v Praze po 30. červenci 1419 — Vznik panské jednoty — První pokus o soustředění všeho českého lidu na jednom místě, v Praze, znemožněn — Odchod revolučních houfů do Plzně — Dobytí Sezimova Ústí jihočeskými tábory — Založení Tábora výsledkem revolučního boje širokých lidových mas — Chiliaismus revoluční ideologií táborů — Kritika buržoasní historiografie.

VI. SPOLEČENSKÉ ROZVRSTVENÍ TÁBORA V LETECH

1420—1452 . . . .

304

Prameny úřední povahy základem pro zkoumání otázky spole-

čenského rozvrstvení Tábor — Kritika metodologie buržoasní historiografie — Rozbor pramenů úřední povahy: Popravčí kniha pánu z Rožmberka — Vyznání hrnčíře Slivky 1420 — Rejstřík zlatokorunského kláštera — Zlomky urbáriálních rejstříků třeboňského kláštera — Zaniklé osady v souvislosti se vznikem Táboru — Rozbor táborského rychtářského rejstříku z let 1432—1450 — Seznam zakázaných řemesel a živností — Společenské rozvrstvení Táboru v l. 1432—1450 podle dat táborského rychtářského rejstříku — Doplnění a srovnání rozborů pramenů povahy úřední s prameny povahy soukromé — Kronika Vavřince z Březové o sociální struktuře Táboru — Prokop písář — Papoušek ze Soběslavě — Jan z Přibramě — Ondřej Rezenský — Ondřej z Brodu — Ondřej z Escobaru — Eneáš Sylvius Piccolomini — Korespondence Oldřicha z Rožmberka — Satirické skládání „Václav, Havel a Tábor“ — Korespondence Českých Budějovic a zprávy Popravčí knihy o Červené Řečici a táborském vojsku — Mikuláš Biskupec z Pelhřimova — Staré letopisy české — Anonymi invectiva contra Hussitas — Prokop z Plzně — Jan Palomar o polních vojsích — Šlechtici a měšťané nespolehlivými bojovníky — Zikmundovo privilegium pro Tábor — Korespondence Táboru s Oldřichem z Rožmberka — Neznámý kněz a Šimon Kovář — Eneáš Sylvius Piccolomini na Táboře v r. 1451 — Závěry.

PŘÍLOHA Č. I: Seznam vesnic a měst, z nichž odešli obyvatelé na Tábor nebo tábory podporovali (podle Popravčí knihy pánu z Rožmberka)	395
PŘÍLOHA Č. II: Seznam vesnic a měst, vyskytujících se ve jménech táborských měšťanů v letech 1432—1450 a označujících jejich původ.	403
PŘÍLOHA Č. III: Seznam táborských měšťanů se zjištěným zaměstnáním (z táborského rychtářského rejstříku 1432—1450).	410
PŘÍLOHA Č. IV: Přehled hlavních pramenů táborského chiliasmu.	436
SEZNAM MAP	445
POZNÁMKY K MAPÁM	445
SEZNAM OBRAZKOVÝCH PŘÍLOH	446
SEZNAM ZKRATEK	447
JMENNÝ REJSTŘÍK	448